

Lovforslaget sattes til forhandling.

Erlendsson (FP):

Fremskridtspartiet kan ikke stemme for lovforslaget, men må stemme imod.

Årsagen hertil er som anført i betænkningen, at lovforslagets gennemførelse ville indebære en udvanding af de principper, som ligger til grund for den færøske hjemmestyrelov. Jeg kunne sige det stærkere: dette lovforslag går stik imod den færøske hjemmestyreløvs principper og bestemmelser. Det påviste jeg ved lovforslagets førstebehandling, medens indenrigsministeren nøjedes med at konstatere, at det var en principerklæring, jeg var kommet med, og den kunne han ikke sige noget til. Han ville ikke fordybe sig i historien, men blot konstatere, at lovforslaget var i fuld overensstemmelse med lagtinget, og at han kun var tilfreds med, at vi havde nået et resultat med vore færøske repræsentanter.

Senere har jeg gennem kommunaludvalget stillet skriftlige spørgsmål om, med hvilken grundelse det foreslås at gøre sygehusvæsenet til et færøsk særanliggende, uden at det færøske hjemmestyre samtidig overtager de dermed forbundne udgifter, jfr. § 2 i lov om Færøernes hjemmestyre. Svaret er givet i bilag 4, hvor det først helt korrekt konstateres, at de på et bilag til hjemmestyreloven under liste A opførte sager og sagsområder principielt betragtes som færøske særanliggende. Såvel hjemmestyret som rigsmyndighederne kan bestemme, at de enkelte på listen opførte sagsområder, hvor blandt mange andre områder er nævnt sygehusvæsenet, skal overgå til hjemmestyret, med den følge, at hjemmestyret overtager de dermed forbundne udgifter. Men så fortsætter svaret:

»Da der ikke af hjemmestyret eller rigsmyndighederne er truffet beslutning i medfør af § 2 i lov om Færøernes hjemmestyre om, at sygehusvæsenet skal overgå til hjemmestyret, er det færøske sygehusvæsen i dag et fællesanliggende, men administreres af hjemmestyret i overensstemmelse med det af indenrigsministeriet godkendte reglement for Færøernes sygehusvæsen af 4. april 1941, det vil sige efter en ordning, som svarer til bestemmelsen i § 9 i den senere hjemmestyrelov. Ifølge denne bestemmelse kan der træffes aftale om, at det færøske hjemmestyre kan overtage administrationen af områder, der fortsat er fællesanliggende.«

Men det, der kan træffes aftale om, og som ved hjemmestyreløvens vedtagelse fortsat er fællesanliggende, vedrører ikke sygehusvæsenet. Det drejer sig f. eks. om råstoffer i undergrunden, der stadig er et fællesanliggende, og det vil aktuelt sige olie, hvis sådanne forekomster skulle findes. Om disse kan der efter § 9 træffes aftale efter forhandling om, i hvilke tilfælde og i hvilket omfang det er muligt inden for områder, der henhører under fællesanliggende, at overlade det færøske hjemmestyre at give de nærmere bestemmelser for de særlige færøske forhold og overtage administrationen af det pågældende område. Jeg gentager, at sygehusvæsenet ikke falder ind under disse bestemmelser, det er udtrykkelig indeholdt i liste A under færøske særanliggende i bilaget til hjemmestyreloven.

Men trods disse klare bestemmelser, trods det, at lovforslagets § 1 siger: »Sygehusvæsenet på Færøerne varetages af hjemmestyret«, trods bemærkningerne til § 1, hvor det hedder: »Uanset at sygehusvæsenet på Færøerne betegnes som et fællesanliggende, jfr. hjemmestyreloven, fastslås der med denne bestemmelse, at det er hjemmestyret – lagting, landsstyre m. v. – der alene administrerer sygehusvæsenet«, så vil man altså alligevel hævde, at lovforslaget ikke principielt og på afgørende måde bryder med hjemmestyreloven. Det står jo sort på hvidt.

For fremtiden vil færingerne kunne overtage alle sagsområder nævnt både i hjemmestyreløvens bilag A og B med fuld økonomisk støtte som ethvert dansk amt og med langt større dispositionsfrihed, uden at den færøske befolkning i lighed med forudsætningen for, at andre danske amter får tilskud, yder det mindste beløb til rigsfællesskabet. Samtlige færøske skatter og afgifter er færøske særanliggende. Selv den sømandsskat, som færøske søfolk betaler, når de har arbejde på danske skibe, går direkte i hjemmestyrets kasse.

Jeg har påvist, at dette ikke var meningen med den færøske hjemmestyrelov. Meningen var, at en lang række sagsområder, der efter færøsk ønske blev rubriceret som færøske særanliggende, herunder sygehusvæsenet, som fastlagt i lovens § 2 straks eller senere kunne overgå til hjemmestyret med den følge, at det overtager de dermed forbundne udgifter.

Folketinget viste ved hjemmestyreløvens vedtagelse stor og uselvisk interesse for at imødekomme den færøske befolknings ønsker og